

ਆਮ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਹਵਾਲਾ

ਡੀਕੇ ਮਹਾਜਨ ਅਤੇ ਐਚਆਰ ਸੋਢੀ ਜੇ.ਜੇ.

ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948| ਏ.ਐਸ
1967 ਦੇ ਐਕਟ 7 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਜਗਤਜੀਤ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ
ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ

ਲਿਮਿਟੇਡ ਬੀਜੀਐਮ— ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ— ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1969 ਦਾ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਸੰਦਰਭ ਨੰ. 8

3 ਅਗਸਤ 1971 ਈ.

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ XLVI)- ਸੈਕਸ਼ਨ 11-ਏ, 21(1) - ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ
ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਬੰਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ - ਕੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ
ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 11-ਏ —ਬੋਤਲ ਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ
ਵਿਕਰੀ—ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ—ਕੀ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ—ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ
ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ-ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ— ਡਿਸਟਿਲਰੀ— ਕੀ ਇਸ ਦੀ
ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਹੈ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਲਿਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ—ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਮਾਨ ਦੀ
ਡਿਲਿਵਰੀ—ਕੀ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਰਨਓਵਰ
ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ
ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ। ਜਾਣਕਾਰੀ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਸਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ
ਬਾਅਦ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਸਬੰਧਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ
ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ
ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਈ ਸੀ। (ਪੈਰਾ 5।)

ਨੇ ਫੜਿਆ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ
ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਪਰ ਜੇਕਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ
ਹੁੰਦੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਜੇਕਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਗੁਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਤਲ
ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। (ਪੈਰਾ 110)

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਉਤਪਾਦ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ
ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਅਤੇ
ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੀ ਵੇਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਮਿਟ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਛਾ ਬਚੀ ਹੈ; r to: o ask

ਇੱਕ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਲਈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਧਾਰਕ ਆਪਣੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਛੋਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਡਿਸਟਿਲਰੀ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ-ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਡਿਲਿਵਰੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ, ਯਾਨੀ ਕਿ, ਬੋਤਲ।
(ਪੈਰਾ 12)

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 21(1) ਦੇ ਤਹਿਤ 1967 ਦੇ ਐਕਟ 7 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹਵਾਲਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਬਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਰੈਫਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦਾ 1 ਜੂਨ, 1968 ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਲਈ ਫਰਮ ਦੀ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ :-

- (a) ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅੰਤਿਮ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ਵਧੀਕ ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਮੁੜ - ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 11-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਟੈਕਸ ਦੇਣਦਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਣਾ ਹੈ?
- (b)) ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਡੀਲਰ ਨੇ ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਕੀਮਤ ਨਹੀਂ ਵਸੂਲੀ ਸੀ ?
- (c) (ਬੋਤਲਾਂ) ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕੰਟੇਨਰ ਸੀ ?
- (d) ਕੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ ਬੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 37 ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਰਥਾਤ ਬੋਤਲਾਂ ?
- (e) ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 37 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਸਨ ?

**In the matter of Punjab General Sales Tax Act, 1948 as amended
by Act 7 of 1967, and in the matter of M/s Jagatjit Distilling &
Allied Industries Ltd. etc. v. The State (Mahajan, J.)**

- (f) 1914 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ (ਬੋਤਲਾਂ) ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
- (g) ਕੀ ਡੀਲਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?
- (h) ਕੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਉਸ ਵਿਧੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਰੰਟ ਸੀ ਜੋ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਕੀਮਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪਣਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ਭਗੀਰਥ ਦਾਸ, ਜੀਆਰ ਸੇਠੀ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਬੀਕੇ ਝਿੰਗਨ ਅਤੇ ਐਸਕੇ ਹੀਰਾਜੀ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।
ਆਰਸੀ ਡੋਗਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ (ਪੰਜਾਬ), ਐਡਵੋਕੇਟ।

ਨਿਰਣਾ.

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ: -

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.—ਇਹ ਹੁਕਮ ਛੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ (1969 ਦੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਹਵਾਲੇ ਨੰ. 8, 9 ਅਤੇ 10 ਅਤੇ 1970 ਦੇ 1, 2 ਅਤੇ 2-ਏ)। ਇਹਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 (ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ 46 ਆਫ਼ 1948) ਦੀ ਧਾਰਾ 22 ਅਧੀਨ ਹਨ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਅਤੇ ਛੇਵਾਂ ਹਵਾਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ)।

(2) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕੁਝ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 22(H) ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਧਾਰਾ 22(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

"ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ?"

ਮੁਲਾਂਕਣ ਜਗਤਜੀਤ ਡਿਸਟਿਲਿੰਗ ਐਂਡ ਅਲਾਈਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਹਮੀਰਾ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੈਰਲ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੁੱਜ਼ਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ। ਇਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿਚ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵੀ ਵਿਕਰੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲੱਗਦਾ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਇਸ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ

ਲਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ-ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਹੋ ਗਈ।

(3) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲ ਹੁਣ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ: -

- “1. ਕੀ ਵਪੀਕ ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 21(1!) ਅਧੀਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਚੇ ਹੋਏ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਲ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ ?
2. ਕੀ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿਚ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ?
3. ਕੀ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ, ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ (ਬੋਤਲਾਂ) ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਡਿਲੀਵਰੀ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ?
4. ਕੀ ਡੀਲਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕ ਨੂੰ ਡਿਲੀਵਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੀ ਅਜਿਹੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ?

55643
 28-6-1975

C- \L .

**In the matter of Punjab General Sales Tax Act, 1948 as amended
by Act 7 of 1967, and in the matter of M/s Jagatjit Distilling &
Allied Industries Ltd. etc. v. The State (Mahajan, J.)**

5. ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤੂੜੀ ਦੇ ਢੱਕਣਾਂ ਦਾ ਡੀਲਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੂੜੀ ਦੇ ਢੱਕਣਾਂ ਦੇ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ?

(4) ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜੀਵਾਰ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਹਵਾਲੇ 1956-57, 1957-58 ਅਤੇ 1958-59 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਦੋ ਹਵਾਲੇ ਸਾਲ 1962-63 ਅਤੇ 1963-64 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਖਰੀ ਇੱਕ ਸਾਲ 1963-64 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ ਆਖਰੀ ਤਿੰਨ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ ਸਾਰੇ ਹਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸਾਂਝੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਨਾਲ ਉਸੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 1:

(5) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਪੀਕ ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (11) ਦੇ ਤਹਿਤ *ਖੁਦ-ਖੁਦ ਐਕਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ*। ਦਲੀਲ ਅੱਗੇ ਵਧਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਪੀਕ ਡਿਪਟੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜੋ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਉਹ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਬਚੇ ਟਰਨਓਵਰ ਜਾਂ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਟਰਨਓਵਰ ਨੂੰ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ 6 ਨਵੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਆਦ 29 ਜੁਲਾਈ, 1965 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 11- ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼- A ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ *ਹਰੀ ਚੰਦ ਰਤਨ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਡਿਪਟੀ* 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। *ਈ.ਐੱਡ.ਟੀ. ਕਮਰ . (1)* ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜੋ ਉਸਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਘੱਟ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਅਸਲ ਆਰਡਰ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਰਿਕਾਰਡ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਆਈ ਸੀ।

(6) ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵੇਲੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ। ਇਹ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ 26 ਨੂੰ ਡੀ

(1) 24 STC 258.

ਫਰਵਰੀ, 1960. ਸੈਕਸ਼ਨ 21(1) ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਰੋਹੜੀ ਵਾਲੇ ਤਲਾਬ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕਨਟੇਨਰ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਧਾਰਾ 11-ਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਸ੍ਰੀ ਭਾਗੀਰਥ ਦਾਸ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੇਵਲ 1956-57 ਅਤੇ 1957-58 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਾਲ 1958-59 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਲ ਲਈ ਧਾਰਾ 21 (11) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਟਰਨਓਵਰ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਜਿਸਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਘੱਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਅਤੇ 1957-58 ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1958-59 ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 21(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੋਧ ਨਹੀਂ ਸਕੇ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਬਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1956-57 ਅਤੇ 1957-58 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 2:

(7) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਥਿਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਨਿਪਟਾਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਲਾਭਦਾਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਬਨਾਮ ਗੁੰਟੂਰ ਟੈਬੈਕੋ ਲਿਮਿਟਡ, (2) ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅਸਾਮ, ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਭਾਤ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟਡ, (3) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੰਟੇਨਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: -

"ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕੀ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਇਹ ਹਰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੁੱਧ ਸਵਾਲ ਹੈ।"

~ (2) 16 Sfc 240.

(3) 19 STC 84.

*

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਡੇਕਨ ਸਿਗਰੇਟ ਫੈਕਟਰੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (4) ਵਿੱਚ ਸੁੱਧ ਰਾਏ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਦੋਂ ਸੀ) ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਕੋਈ 'ਵੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਕੰਟਰੈਕਟ' ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਕੀ ਅਜਿਹੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ

**In the matter of Punjab General Sales Tax Act, 1948 as amended
by Act 7 of 1967, and in the matter of M/s Jagatjit Distilling &
Allied Industries Ltd. etc. v. The State (Mahajan, J.)**

ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣਾ ਅਤੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਧਿਰ, ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ, ਜਾਂ ਕੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸਿਰਫ ਸਿਗਰੇਟ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਵਾਜਾਈ ਦੇ ਇੱਕ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਅਤੇ ਸਸਤੇ ਵਾਹਨ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ, ਜਦੋਂ ਸਿਗਰਟਾਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅੰਕੜੇ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿਗਰਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸੀਖਿਆ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਇੱਕ ਸਸਤੇ ਗੱਤੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਗੱਤੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਉਸੇ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਕੰਟੇਨਰ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਸਨ ਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀਆਂ ਸਨ।

ਅਤੇ ਕੰਟੇਨਰ ਵੀ ਖਰੀਦੇ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੰਟੇਨਰ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮਹਿੰਗਾ ਕੰਟੇਨਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਗੰਧ ਜਾਂ ਵਿਸਕੀ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਿਗਰੇਟ ਦੇ ਟੀਸ ਵੀ ਚਾਂਦੀ ਜਾਂ ਸੋਨੇ ਦੇ ਤਾਬੂਤ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਟੇਨਰ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਵਧੇਰੇ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(8) ਗੁੰਟੂਰ ਤੰਬਾਕੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ (3) ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 258 'ਤੇ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ: -

“ਕੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਜਾਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਟੈਕਸਯੋਗ ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਬੋਝ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉੱਥੇ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ

(4) 17 STC 624.

ਇੱਕ ਟੈਕਸਯੋਗ ਵਿਕਰੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਬੋਝ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦਿਖਾ ਕੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ,

ਅਤੇ ਜੋ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 256 'ਤੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਸੂਬਾਈ ਜਾਂ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ, ਅਜਿਹਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਸਿਰਲੇਖ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਘਟਨਾ ਵਜੋਂ, ਪਰ ਉਸ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ, ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਪੈਸੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਕੰਮ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਮਿਆਦ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪੈਸੇ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੀ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ।

ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਕੰਮ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਬਣ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ: -

“ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦੂਸਰਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਫਰਮ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਬੋਤਲਬੰਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਖਾਲੀ ਬੋਤਲਾਂ ਅਤੇ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਸਟਾਕ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਦਿਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਬੋਤਲਬੰਦ ਰੂਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਰਾਬ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦੀ; ਕਿ ਬੋਤਲ ਭਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤਿਆਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਭਾਵ, ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਜੋ ਕਿ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਵਾਂਗ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਵਿਖੇ ਤਾਇਨਾਤ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਸਟਾਫ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਵਾਲੀ ਬੋਤਲ ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਲਫਰ-ਪਰੂਫ ਸੀਲਾਂ ਨਾਲ ਸੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਲੇਬਲਾਂ ਨਾਲ ਲੇਬਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਜੋ ਵੇਚਦੀ ਹੈ ਉਹ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

**In the matter of Punjab General Sales Tax Act, 1948 as amended
by Act 7 of 1967, and in the matter of M/s Jagatjit Distilling &
Allied Industries Ltd. etc. v. The State (Mahajan, J.)**

ਉਤਪਾਦ, ਅਰਥਾਤ, ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ, ਅੱਗੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵਿੱਚ ਬੋਤਲਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਇੱਕ ਵਸਤੂ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰੀਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਕਿ ਬੋਤਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ-ਕੰਪਨੀ ਬੋਤਲਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ; ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਡੱਬੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਵੇਚੀ ਜਾ ਸਕਦੀ, ਤਿਆਰ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਰੂਲਜ਼, 1932 ਦੇ ਨਿਯਮ 110 ਵਿੱਚ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਵਾਲੇ ਦਿਸਦੇ ਹਨ:

'ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ 2,250 ਲੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇੱਕ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸਪਿਰਿਟ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਲਕ ਸਪਿਰਿਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 225 ਲੀਟਰ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਾਲੇ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਖੁਦ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਤੇ ਭਰੇ ਜਾਣ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਡੱਬਿਆਂ ਅਤੇ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿਚ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕਾਸਕ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 225 ਲੀਟਰ ਦੀ ਹਰੇਕ ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ M/s ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਫਾਰਮ D-2 ਵਿੱਚ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਦੇਖੀ ਹੈ। ਜਗਤਜੀਤ ਐਂਡ ਅਲਾਈਡ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼, ਹਮੀਰਾ, ਪੰਜਾਬ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਐਕਟ, 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ। ਉਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਤਾ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1914 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ, ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

- (a) ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਤਮਾ
- (b) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਭਾਵਨਾ (ਕਲੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ)
- (c) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ
- (d) ਸੁਧਾਰੀ ਆਤਮਾ
- (e) ਵਿਕਾਰ ਆਤਮਾ

ਉਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਪਰਿਸਰ ਵਿੱਚ। ਉਸ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਾ ਪੈਰਾ 5 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

-

'5. ਉਹ ਨਿਰਮਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਚਰਿੱਤਰ ਜਾਂ ਸ਼ੁੱਧਤਾ, ਬਣਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਪਿਰਿਟ ਜਾਂ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 1914।'

(9!) ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਹੈ: •

21. ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ-

- (a) ਇੱਕ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਤਮਾ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (b) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ;
- (c) ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਜਾਂ ਬਰੂਅਰੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਇਸੈਂਸ; '।

\$ 3* * # * ”

ਇਹ ਸਭ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਚੀਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸਪਿਰਿਟ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਹੈ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਡੱਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸਪਿਰਿਟ ਜਾਂ ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਬੋਤਲਬੰਦ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋਏ ਲੇਖਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ - ਬੋਤਲਬੰਦ ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਪਿਰਿਟ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੋਤਲ ਬਣਾਉਣਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਪਿਰਿਟ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਹੈ ਪਰ ਸਪਿਰਿਟ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪੂਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਅੱਗੇ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਡੱਬਿਆਂ ਜਾਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੰਮ ਡੱਬਿਆਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਜਾਂ ਅਟੁੱਟ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ - ਆਤਮਾ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾਬ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰਨਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਪਾਰਟੀਆਂ ਰਾਜ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ

ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ, ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰੀ। ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਦੇ ਮਾਲਕ ਨੂੰ 1914 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ, ਸ਼ਰਾਬ ਆਦਿ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਇਸੈਂਸ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਚਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਗੈਰ-ਸਿਹਤਮੰਦ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ। ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਲਾਇਸੈਂਸ ਤਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਦੇਸੀ ਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ: ਇਹ ਮੰਗ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਨਿਲਾਮੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ

**In the matter of Punjab General Sales Tax Act, 1948 as amended
by Act 7 of 1967, and in the matter of M/s Jagatjit Distilling &
Allied Industries Ltd. etc. v. The State (Mahajan, J.)**

ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਉਹ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰੀ ਜੋ ਭਲਾਈ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਰਾਬ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਜਿਸ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਾਂਝੇ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਸਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਜੋ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਨੀਅਰ ਲਾਗਤ ਲੇਖਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਕਾਰਕ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਬਣਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਕੀਮਤ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਡਿਸਟਿਲੇਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਜਬ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜਾਇਜ਼ ਮੁਨਾਫੇ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਰਾਜ ਨੀਤੀ ਦੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਤ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਛੱਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ com ਪੈਟੀਟਿਵ ਕੀਮਤ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੀਲਿੰਗ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਸਮੇਂ, ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਲਾਗਤ ਕਾਰਕ ਸਮੇਤ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕਥਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਵਿਧੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਇਹ ਕੀਮਤ ਮੁਨਾਫੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੋਰ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਤੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਰਾਬ ਦੇ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਖਾਸਾ ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਵਿਖੇ ਵੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀਆਂ ਸਨ)। ਉਪਰੋਕਤ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ਦੇਣਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਾਇਸੈਂਸਧਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(10) ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਤੈਅ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਚੁੱਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਉਸ ਜਵਾਬ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਠੇਕਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਤਾਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੋਤਲ ਵਿਕ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਕਿਸ ਬੋਤਲ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਿਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ

'ਤੇ, ਵਿਕਰੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸੇਲ ਆਫ ਗੁਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਉਸ ਪ੍ਰੈਸਰ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬੋਤਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4:

(11) ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 3 ਅਤੇ 4 ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਸੇਲ ਆਫ ਗੁਡਜ਼ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਗਟਾਵੇ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਬੋਤਲਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਸੀ। ਇਹ *ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ ਬਨਾਮ ਗੈਨਨ ਡਕਰਲੇ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ (ਮਦਰਾਸ) ਲਿਮਟਿਡ*, (5) ਅਤੇ *ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਬਿਹਾਰ*, (6) ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ “ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇਸ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ / ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ 'ਵਿਕਰੀ' ਸਨ। *ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸੂਗਰ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ (6)* ਵਿੱਚ ਨਿਰੀਖਣ ਬਹੁਤ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ:-

"ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'ਵਿਕਰੀ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ

(5) *1959 SCR 379. x...*

(6) *14 STC 316.*

ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ। ਪਰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ, 1930 ਵਿੱਚ 'ਵੇਚਣ' ਦਾ ਇਹ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਇਸਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਇਦਾਦ . ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (10) ਦੁਆਰਾ 'ਕੀਮਤ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਾ ਵਿਚਾਰ, ਅਤੇ 'ਜਿੱਥੇ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਵਿਚਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਪਰ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਸੰਪੱਤੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਸਮਝੌਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਸੈਕਸ਼ਨ (4) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3))। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿਕਰੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸੰਪੱਤੀ ਲਈ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਨੂੰ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਸੇਲ ਆਫ ਗੁੱਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 1 ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਜ਼ਬਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 56 ਅਤੇ 57 ਵੀਅਤ: ਸੀ. 71. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਦੁਆਰਾ 'ਸੇਲ' 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਦੇ 8 ਵੇਂ ਸੰਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ' ਇੱਕ ਵੈਧ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, (1) ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਪਾਰਟੀਆਂ ; (2) ਆਪਸੀ ਸਹਿਮਤੀ; (3) ਇੱਕ ਚੀਜ਼, ਪੂਰਨ ਜਾਂ ਆਮ ਜਾਇਦਾਦ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ (4) ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੈਸੇ ਦੀ ਕੀਮਤ।'

(12) *ਚਿਤਰ ਮਲ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਯੂਪੀ*, (7) ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ: -

**In the matter of Punjab General Sales Tax Act, 1948 as amended
by Act 7 of 1967, and in the matter of M/s Jagatjit Distilling &
Allied Industries Ltd. etc. v. The State (Mahajan, J.)**

“ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਸਹਿਮਤੀ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀਆਂ। ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।”

ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਚਾਹੇ ਵੇਚਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਪਰਮਿਟ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੀ ਵੇਚਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਏ ਜਾਂ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਬੀ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਮਿਟ-ਧਾਰਕ ਦੀ ਸਿਰਫ ਇੱਛਾ ਬਚੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਰੀ-ਧਾਰਕ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਛੋਟ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

' (7) 26 STC 344.

ਧਰਮ ਚੰਦ ਆਦਿ ਵੀ ਐਫ.ਰਾਮ ਚੰਦ ਆਦਿ (ਮਾਨਯੋਗ ਸੀ.ਜੇ.)

ਇਸਦੀ ਡਿਸਟਿਲਰੀ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਡਿਸਟਿਲਰੀ 'ਤੇ ਪਰਮਿਟ ਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਲਿਕਰ ਪਰਮਿਟ ਅਤੇ ਪਾਸ ਨਿਯਮ, 1932 ਅਤੇ ਫਾਰਮ ਐਲ-32 ਵੱਲ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ of ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਭਿੰਨਤਾ, ਆਕਾਰ, ਗ੍ਰੇਡ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡਦਾ ਹੈ-ਧਾਰਕ, ਪਰ ਇਹ ਪਰਮਿਟ-ਧਾਰਕ ਅਤੇ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਪਰਮਿਟ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕੇਸ ਘੱਟ ਜਾਂ ਘੱਟ ਉਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ *ਚਿਤਰ ਮਾਈ ਨਰਾਇਣ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (7)* ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ।

(13) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਅਸੀਂ ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਾਂਹ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪੈਕਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ, ਯਾਨੀ ਬੋਤਲ ਦੀ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 5:

(14) ਇਹ ਸਵਾਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਯਾਨੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

(15) ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੁੱਧ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਲ 1966-57 ਅਤੇ 1957-58 ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1958-59 ਲਈ ਇਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਸਵਾਲ 3 ਅਤੇ 4 ਦੇ ਸਾਡੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਸ ਦਾ ਜਵਾਬ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ 5 ਦਾ ਜਵਾਬ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇ. ਐਸ. ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ

ਰਿਵਟਸ਼ਨਲ ਸਿਵਲ

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੀ.ਜੇ

ਧਰਮ ਚੰਦ, ਆਇ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਚੰਦ, ਐਫ. ਆਈ. ਟੀ. ਸੀ.- ਜਵਾਬਦਾਰ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 788।

3 ਅਗਸਤ 1971 ਈ.

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (ਐਕਟ V, 1908 ਦਾ) - ਆਰਡਰ 22 ਨਿਯਮ 10 - ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰਿਓਰਟਗੇਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ - ਵੈਂਡੀ ਨੂੰ ਰੀਡੈਂਪਸ਼ਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ